

Ѡцн. Ѡвѣща тако велнцн н слынннн. можахоу отрѣшнтн. н пакты съв...затн. нашъ же родъ уада. не може отрѣшнтн. н съвѣзатн. нъ аще отрѣшнтн. по семя не оудръжнтн себе :—

·Ѡла. Глѣше авѣва александръ камоносѣскты нже въ стѣмь нерданѣ. тако еднноѣ сѣдѣщю мн оу авѣва павьла ладьскаго. въ пещерѣ его. се нѣкто оударн въ врата. н ншѣдъ старьць Ѡврьзе ѣмоу. н нзнесть хлѣбъ н сланотокъ. намоченъ поставн предъ ннмн н ѣдѣше. азъ же мьнѣхъ тако страньнкъ есть. н ѣзннкъ нз двьрнн оузрѣхъ тако львѣ есть. рѣхъ же къ старьцю. уьсо дѣльма даешн ѣмоу ѣстн. онъ же рече мн. нмьже заповѣдахъ ѣмоу. ннкомоуже вѣдты не сътворнтн. нъ прнходнтн по всѣмъ дьнн. да ѣмоу даѣмъ гастн. н се нмать ·з̄· мѣць. понѣже прнходнтъ дѣвашѣдты дьннмь. н даю ѣмоу ѣстн. н потомъ ндохъ къ ѣмоу дроугонцн. хотѣ оу него коупнтн хлѣбьць. то бо дѣлаше старьць. н рѣхъ къ ѣмоу съдравъ лн ѣ львѣ. Ѡвѣща мн ректы не съдравъ. рѣхъ ѣмоу по уь-

то· онъ же рече ми въчера прѣде сѣмо· да ѿмоу дамъ гостн· и оузърѣхъ ѿмоу паврадъкъ въсь крѣ-
 вавъ·и рѣхъ къ ѿмоу· что се естъ ослоушалъ сѣ
 еси мене и мѣса бѣлъ· блнъ бѣ оуже ти не нмамы
 дагати гдн ѿлѣскыа· мѣса тебѣ бѣдоушию· онъ
 же не хотѣше ѿнѣти· тогда възьмъ врьвъ и на
 тронѣ перепѣноувъ оударихъ и трншѣды· ти та-
 ко мене ѿнде· :— ·слово· ·с·лѣ· :—

Братъ прѣде къ авѣа внкѣтороу· безмѣвѣннкѣ
 въ лаврѣ елѣснѣ· и гла ѿмоу что сѣтворю оуе· да
 тако оудолѣваеи ти мн сласть оунѣннѣ· ѿвѣща
 старьць· болѣзнь дѣшн естъ тако оунма болѣ-
 щн· поѣе нже паѣе стражютъ множае свѣта
 мѣнѣтъ вндѣти· сѣдравнн же малы· тако и
 тоугѣлнвнн маломъ сѣтоуженнн· ннмъ скоро
 рожднзѣжтъ сѣ· и мѣнѣтъ мѣногоу бѣтн сѣтѣж-
 женнню· сѣдравнн же дѣшеж· паѣе нскоушеннн ра-
 доуѣжтъ сѣ :— слово· ·с·лѣ· :—

Повѣдаше нѣкѣто хѣлѣбнвѣ· нѣ о комъ развоннн-
 цѣ· нменемъ кѣрнѣаконѣ· тако развон творѣ-

ШЕ ВЪ СТРАНАХЪ ЕМАОУСЪ. ЕЖЕ ЕСТЬ НИКОПОЛЪ.
 И ТАКЪ БЫ ...ЮТЪ И КРОМѢ УЛКЪ. ТАКО ВЛЪКЪМЪ И
 ВЪЗЪЫВАХОУ. НИМАШЕ ЖЕ СЪ СОВОИЖ ДРОУГЪА РАЗБО-
 НИИНЫ. НЕ ТЪКЪМО КРЪСТЪАНЫ. НЪ И ЖИДЪ И СА-
 МАРАНЫ. ВЪ ЕДИНЪ ЖЕ ИДОША ѿ ДОМОУ. ѿ СТРА-
 НЫ НИКОПОЛѢ. ВЪ СЪТЪИИ ГРАДЪ. ВЪ ВЕЛНКОУИЖ НЕ-
 ЛЮ. ВЪ ПРОСВѢЩЕННІЕ УАДЪ СВОИХЪ. ТАКО ПРОСВѢТН-
 ША И ОБРАЩАХОУ СѦ НА СЕЛО СВОЕ. ДА СЪТВОРАТЪ СЪТЪИ
 ВЪКРЕНЪИИ ДЪНЪ. ОУСЪРЪБТОША И РАЗБОНИИЦИ. НЕ СЖ-
 ЦЮ СТАРЪИШНИКЪ РАЗБОНИИКОМЪ. МЪЖИ ЖЕ БЪ-
 ГЪ СѦ АША. ЖЕНЪ ЖЕ НИГЪШЕ И ПОВРЪЗЪШЕ НОВОКРЪ-
 ЩЕНЪА. ЖИДОВЕ И САМАРАНЕ БЫША СЪ НИИИ. ТА-
 КОЖЕ МОУЖИ БЪЖАША. ОУСЪРЪБТЕ А СТАРЪИШН-
 НА РАЗБОНИИКОМЪ И ВЪПРОСИ А ГЛА. УБСО БЪГЪАЕ-
 ТЕ. ОНИ ЖЕ ПОВѢДАША ПРИЛОУЧЕНЪШЕИ СѦ НИГЪ. ПО-
 НИГЪ ЖЕ А ПРИДЕ КЪ ДРОУЖНИКЪ СВОИИ. И ОБРЪБТЕ ДЪ-
 ТИ ПОВРЪЖЕНЪИ НА ЗЕМЛИ. И ОУВЪДЪВЪЪ УБТО СЪ-
 ТВОРИША. АБНИ ОУСЪКНИЖ СЪТВОРИВЪШАГА СКВРЪ-
 НОУ. И РЕУЕ МЪЖЕМЪ ВЪЗЪАТИ ДЪТИ. И НЕ ѿЛОУЧН-
 ТИ СѦ ѿ ЖЕНЪ СВОИХЪ. ПРИКОСЕНИИ ДЪЛА СКВРЪ-

нѣнаго· неспроводн же га старѣншна развоннн-
 комъ н до села своего· мало же помоуднвѣше· а-
 тѣ бысть старѣншна развонннкомъ· н сътво-
 рн въ тѣмьннцн ·Г· лѣтѣ· н ннкѣтоже ѿ кнѣзь
 оубн яго· послѣдъ же непущенъ бы· глаше вън-
 ноу тако дѣтнн онѣхъ дѣла горькыѣ съмрътн
 оубѣжахъ· видѣхъ бо га мнѣногашьдѣ глѣоща мн·
 не вон сѣ мѣ за тѣ ѿвѣщаюмъ· вѣсѣдоваховѣ
 же съ ннмъ· азъ авѣва ноанъ прозвѣтеръ· овѣща
 жнтннѣ емноухъ· н сн намъ повѣдаше слава ба :

·сѣд· Глаше савадн рѣскы· тако сѣдохъ въ лаврѣ оца
 фнрѣмннѣ· прнде развонннкъ къ оцю зоснмѣ·
 н молѣше старьца рѣкы· сътвори лѣовѣвъ ба ра-
 дн· нмѣже мнѣнога оубннства сътвори нлѣ· да ма
 бы урѣнорнзѣца сътвори нлѣ· н оумлѣкъ быхъ·
 н осталъ сѣ своего зѣла· старьць же наказавъ
 н· сътвори урѣнорнзѣца· давъ нмоу н образъ· по
 томъ же скоро рече старьць· нмн мн вѣроу ѣдо·
 тако съде прѣбыватн не можешн· аще бо тѣ оу-
 слышнтѣ кын кнѣзь то нметѣ тѣ· н глѣощн

115a

НА ТА ПОВНІЖТЬ ТА. НЪ ПОСЛОУШАН МЕНЕ Н ВЕДОУ
ТА ВЪ МАНАСТЫРЬ ПОДАЛЬ ѠСОУДЖ. Н ВЕДЕ Н ВЪ ДО-
РОФЕОВЪ МАНАСТЫРЬ. ВЪС КРАН ГАЗЫ. Н СЪТВО-
РИ ТОУ .Ѡ. ЛѢТЬ. Н НАВЪІУЕ П'САЛ'ТЫРЬ. Н ВЪСЪ СТРО-
И УРЪНЬУЬСКЪІН. Н ПАКЪІ ВЪЗНДЕ КЪ СТАРЬЦЮ. ВЪ
ФНР'МННѢ М'КСТО Н РЕУЕ ІЕМОУ. ГН ОУЕ СЪТВОРИ ВЪ
МНОЛОСТЬ. ТЫ ДАЖЕ МН РИЗЪІ МОА МНРЬСКЪІА.
ТЫ ВЪЗЪМН СН УРЪНОРНЗЪУЬСКЪІА. СТАРЬЦЬ ЖЕ
СЪЖАЛН СН РЕУЕ КЪ НѢМОУ. УЬСО РАДН УАДО. ѠВ'К-
ЩА ІЕМОУ БРАТЪ РЕКЪІ. СЕ АЖЕ В'КРН ОУЕ .Ѡ. ЛѢТЬ
НАМАМЪ ВЪ МАНАСТЫРН. Н ЕЛНКОЖЕ МОГЪІ АЛ'КА-
ХЪ. Н ВЪЗДРЬЖАХЪ СА. Н СЪ ВЪС'КМЪ МЛЪУАННІЕ-
МЪ Н СТРАХОМЪ ВЖНІЕМЪ. ЖНХЪ ПОВННОУА СА. Н В'К-
Д'К ЖЕ ТАКО БЛГ'ЫНН ІЕГО ПРИАТЪ МА. М'НОГЪІМЪ
МОНМЪ ЗЪЛОМЪ. ОБАУЕ ВНЖЮ ПРИСНО ВЪ СЪН'КЪ ВЪ
ЦРКВН. Н ТАКО ПОНДОУ КОМЪКАТН.Н ВЪ Б'КДЬНН-
ЦН Д'КТИЩЬ ГЛЮЩЬ МН. ПО УЬТО МА ІЕСН ОУВНАГЪ.
І НН ВЪ ІЕДННЪ УАСЪ НЕ ПОПОУСТНТЬ МН. СЕГО РА-
ДН ОУБО ХОЩЮ НТИ ОУЕ. ДА Д'КТИЩА РАДН ОУМЬРЖ.
БЕЗ ОУМА БО Н ОУВНХЪ. Н ВЪЗЪМЪ РИЗЪІ ОБЛ'БКО-

хъ сѧ въ нѧ нзнде нз лаврѹы. н тако прнде кѣ дн-
ополоу градоу. дроугѹын дѣнь гаша н оубнша н :—

•ѿле. Глѧше ѿць агафоннкѣ. нгоуменѣ сѣтѣо ѿца на-
шего савѹы. тако однною сѣнндохѣ въ роувоу.
хотѧ нтн кѣ нгоуменѹ пѹменѹ. нже сѧ коре-
ннѣмь крѣмлаше. н обрѣтѣ н. нсповѣдахѣ
нмоу мѹсли своѧ. н тако веуерѣ въѣ. оставн-
въ ма оу ѣднноѧ пещерѹы самѣ въннде въ држ-
гжж пещерѹу. н въѣ въ тоу ноцѣ мразѣ велнкѣ.
н зѣло знмѹы сѧ наѧхѣ. прншьдѣ же старьць
заоутра реуе мн. ѹто ѣ ѹадо. рѣхѣ нмоу про-
стн ма ѿѹе. лѹотоу ноцѣ подѣѧхѣ ѿ мразѧ. рѣ
мн онѣ. по нстннѣ ѹадо мнѣ нѣсть знмѹы. ѹю-
днхѣ же сѧ азѣ слышавѣ. баше во нагѣ н рѣхѣ
нмоу. сѣтворн лѹобѣвъ. како нѣсн знмоѧ на-
мьрлѣ. реуе мн львѣ прншьдѣ въс крап мене
леже. да тѣ ма сѣгрѣ. нѣ обауе зѣкрѣмѣ мн ѣсть
нзѣденоу вътн. рѣхѣ нмоу по ѹто. онѣ же мѣ
реуе. ѣгда въ лѹдѣхѣ свонхѣ бѣхѣ. пастоухѣ
бѣхѣ овьунн. тн не брѣгохѣ моужа мнмохода

градоуца· даже оуѣша н п'сн мон· да вѣдѣ тако
азъ нмамы оумрети· н по томъ на третнне лѣ-
то· звѣрьмы вѣсть нзѣденъ· такоже гла старьць :—

·с̄лз̄· Глаше ав'ва александръ старьць· ав'ва вкентинь
братнн· оцн нашн некахоу поустыиѣ н скръбнн·
мы же нщемъ градъ н покои· :— слово ·с̄лз̄ :—

Реуе пакты старьць· при оцнхъ нашнхъ сн нравн бл-
хоу· нестѣнсканнн стѣмѣреннн· днѣ же вѣ насъ не-
сть лѣовты нмѣнню· н прѣзърѣннн :—

·с̄лн· Реуе пакты оцн нашн· н лица свога рѣдъко оумыва-
хоу· мы же банѣ н домъ снѣ обрѣтаемъ :—

·с̄лѣ· Реуе пакты старьць горе м'нѣ уада· како житнн
англьское погженхомъ· :— слово ·с̄лѣ·

Гла ѡмоу оууеннкъ ѡго· ав'ва вукентинн· немоць-
нъ несмь нестнноѣ оуе· гла старьць· что глѣшн вү-
кен'тннн· немоцьнъ лн несмь· вѣроу мн нмн уадо·
такъ тоууьнымы тѣломъ· нъ дша ѡ наша вол-
щнѣ :— слово ·с̄лѣ :—

Рѣ пакты гаснн м'ного н носннн добро можемъ· вѣ-
здръжатн же сѣ н стѣмѣреномоудрватн· не можемъ :—

·СМВ· РЕЧЕ ПАКЪ СТАРЬЦЬ· ЛЮТЪ ТЕВЪ АЛЕЖАН'ДРЕ· ГОРЕ ТЕВЪ·
КАКО НМАШН ПОСРАМЛЕНЪ ВЪИТН· ИГДА ННН ВЪКНЬ·
УАЖТЬ СЛ· :— СЛОВО :— ·С·МГ :—

БЪ НЪК'ТО СТАРЬЦЬ ОУНВОЛЬ ВЪ СКОУТЪ· ВЪ ЛАВРЪ АВ'ВА
СНОСА· ѠСТОЯШЕ ЖЕ КЛЪТЪКА ЕГО Ѡ КЛАДЪЗЪ ДЪ·
ВЪ УАСТН ПОПЪРНЦЮ· Н НЕ ХОТЪШЕ ННКОЛНЖЕ ДА
ВЪИ ННЪ ПОУРЪПЛЪ ИМОУ ВОДЪ· НЪ СЪТВОРНВЪ ОУ·
ЖЕ ОДННЪ ЕГО КРАН НА КЛАДЪЗН ПРНВЪЗЪ· А ДРОУ·
ГЪИ КРАН ОУ КЛЪТЪКЪ СВОИЪ· Н ЛЕЖАШЕ НА ЗЕ·
МЛН· ИГДАЖЕ ХОЖАШЕ ПОУРЕТЪ СЕВЪ ВОДЪ ПО ОУ·
ЖЮ ХОЖАШЕ· СЪ ЖЕ СТАРЬЦЬ СЪТВОРН ДА СЛ ОУ ТОГО
КЛАДЪЗЪ ОБРАЩЕТЬ· ИГДАЖЕ ПЪКЪКЪ ПОКРЫ·
ТАШЕ ОУЖЕ Ѡ ВЪТРА· ДРЪЖАШЕ РОУКОЖ ЖЕ НСТРА·
САШЕ· Н ПАКЪ ПОЛОЖАШЕ НА ЗЕМЛН· Н ТАКО ПО
ИМОУ ХОЖА... БРАТЪ ЖЕ МОЛН СТАРЬЦА· ДА ИМЪ
ПРННЕСОУ ВОДЪ· ѠВЪЦА СТАРЬЦЬ РЕКЪ· БРАТЕ
НМАМЪ СЕВЪ УРЕПЛА· ЛЪТЪ ·КВ· ТО НЪИТЪ ЛН ХО·
ЩЕШН ТРОУДЪ МОИ ВЪЗЪИТН· :—

·СМД· МОНАСТЪРЬ ИСТЬ ѠСТОА Ѡ НЛМА· МНЛННСКОРЪ·
ИЖЕ ЗОВОУТЪ САИ'ПСОНЪ· Ѡ ТОГО МОНАСТЪРА ДЪ·

ва ѿца ндоства· до сннанскыѡ горы млтвѣты радн·
 н възвратнвѣша сѡ въ монастырь· съказаства
 ны рекоуша· тако сѡ поклонихомъ на стѣн горѣ·
 н въспать пондохомъ прилоуун ны сѡ на поусты-
 нн съблазнитн сѡ· н скытахомъ сѡ по поусты-
 нн· тако по поууннѣ морьстѣн м'ногы дьнн· одн-
 ноижже оузрьѣхомъ малоу пещероу нздалеуа
 н оустрьминхомъ сѡ къ нѣн· н приближнвѣше
 сѡ къ пещерѣ· оузрьѣхомъ оу нѣѡ мало зѣло н-
 стоуьннкъ· н окроугъ нстоуьннка мало коренн-
 га· н слѣдъ ѱлѹскъ· н глахомъ самн въ себѣ· тако
 по нстннѣ съде равъ вжнн ѣсть· вълѣзъше же
 ннкогоже не вндѣхомъ· тѣунѣж слышахомъ
 нѣкого скръжьуюца· тн тако м'ного несахомъ·
 н обрѣтохомъ мѣсто тако таслн· н нѣкого ле-
 жаща въ ннхъ· н приближнвѣше сѡ къ равоу
 вжнѣж· молѡхомъ сѡ да бы глалъ къ намъ· та-
 че тако не ѡвѣща къ намъ· тогда приѡхомъ
 сѡ за нѣ· да тѣло ѣмоу оше тепло баше· а дша
 ѣго къ боу ѡшла баше· да тогда оувѣдѣхо-

мъ· тако кѣде ндохомъ въ пещероу· тоу же н по-
 ун· н възъмъше тѣло его съ мѣста ндеже ле-
 жаше· нскопахомъ въ пещерѣ тон· н едннъ ѿ
 насъ· иижже бѣ одѣнъ одеждеиъ ветѣхоиъ· тою
 же обннн хотѣиъ старьца· тн тако науахо-
 мнъ одѣвати тѣло· обрѣтохомъ тако жена бл-
 ше· н прославихомъ ба· н млѣвж сътворъше на-
 дѣ иеиъ погревохомъ иж :— слово ·сме :—

Въ александри дѣва вѣста моужа уюдна· н
 добронравна· авѣа феоdorfъ философъ· н зо-
 нлѣ уѣтѣць· егеатѣнннъ· вѣ же н обѣма нма
 аховѣ съвѣдѣнне· своего оууенна дѣла· ово-
 го же обѣце нмѣтн ѿуство н жнтне· авѣа фе-
 одоръ философъ· ннѣсоже нмаше тѣуниъ ие-
 дннъ стнхарь н фелонѣ· н мало к'ннгъ· съпаше
 же на столѣ древанѣ· въ нѣнже обрѣцаше црѣкѣ-
 вн· послѣдѣже прѣдасть сѧ въ саламонъ ма-
 настѣрь· тоу же н жнтне съконьѣ· уѣтѣць
 же н зонлѣ· н съ тако же нмаше нсѣннсканн-
 ие· ннѣсоже бо н съ не вѣ съннскалѣ· тѣк'мо о-

дннѣ стнхарѣ н фелонѣ н се же лѣзо ветѣхо· н
мало к'ннгѣ· оупражнѣше же сѧ въ калнгра-
фнѣж· н съ же съконьца сѧ о гн̄· н погребенѣ въ
въ лифазоменѣ· въ манастыри авѣва ладнѣ:—

·ѣмѣ К'· томоу же авѣва фео́дору еѣпоу· н ытьцю зонлоу
прншьдѣше нѣцнн ѿ оца· къ гоу козьмѣ схола-
стнкоу· немоу же нарокѣ соухоловѣ· въпроснша
н глѣюще· к'то овою пауе въ постѣнѣхъ трѣдѣ-
хъ потрѣпѣ· онѣ же къ немоу рече· овѣща овѣма
врашнѣ· постѣланнѣ сънѣденнѣ· н всерего
вольша ѿлоученнѣ· н съмѣреннѣ· н не сънн-
сканнѣ н довлѣеннѣ· нѣ авѣва фео́дорѣ· фнлосо-
фѣ ось въ болѣзнь оубнѣн м'нозѣ· ветѣхы н но-
вѣ нзвѣуе· тѣуно нмѣше оутѣшеннѣ· съ бра-
тнѣж прѣбыватн· н съ дроугѣ всѣдоватн·
н апогогнѣж м'ногою нгда вѣаше нгда исповѣ-
дѣше· анагностоу же зонлоу· не тѣуно странь-
ство одно похвалѣ достонно· нѣ н оуедннѣеннѣ
беуисла трѣдѣ· н оустомѣ стража· н тако ве-
здружѣнѣ н тако не нмѣе своего· не съпрѣмѣ-

ньнѣ въ вѣсемь вѣльчн бездѣлнн. нн кѣ комѣ же сла-
 доходнѣнню нздасть себе. н нн хоудѣ же нн ѿ кого
 же слоужьбѣ рауѣ. самѣ вараше. самѣ пѣраше. нн
 о уѣтнн нмѣ покоиѣ. готовѣ же вѣ н ннѣмѣ слоужнѣнн.
 нн ѣдннго же нмѣ сѣмѣотрѣннѣ. стоудѣнню н знѣ-
 нѣмь нлн волѣзннню тѣлесьноѣ. оуницѣ сѣ вѣннѣ
 ѿ смѣха н оуныннѣ. н лѣностн. н сѣтоужѣннѣ. рн-
 зьнѣмь срьхлѣствомь. н мѣножьствомь вѣшьн ве-
 з мѣрѣ сѣнѣдаѣмѣ. нѣ нмѣше тако пауѣ пѣрѣвѣн-
 хѣ ѣже прннмѣтн не мало дѣшевожѣннѣ. вѣсѣко оудѣ-
 ржаннѣ нмѣ. на вѣсѣконощѣноѣ. н вѣсѣдѣнѣноѣ прѣ-
 дѣшьствѣннѣ. нѣ н снѣ дръжавоу бѣуислѣноѣ троудѣ.
 пораженнѣ н мѣногомь жнѣтнѣмь нздрадѣноѣ кѣ вѣ-
 лорнзѣцѣмѣ показоваше. кѣжьдо же своѣ мѣздѣ
 прннмѣтъ по своѣмоу троудѣ. по мѣрамѣ вѣскрснн-
 ю. н разоумѣнѣн оумѣнѣн ѣнстѣтѣ. н стѣраха бѣжн-
 га н сѣмѣрѣннѣ. н безглѣмѣнѣмь пѣснн н мѣтѣмь.
 н прнлѣжѣнѣн вѣрѣ. н сѣкрѣвенѣн ѿ ѣлѣкѣ забѣве-
 нѣн н блѣгооудѣнѣн бѣ :— слово. ·сѣмѣ.

О семь гн козѣмѣ н сѣластнцѣ. мѣнозн мѣнога. дроужн-

119a

и же и дру҃гага· и м'нози нами҃ м'ножанше повѣда-
ша· нами҃же и м'ы самовндѣци вѣхоми҃·
нами҃же съ опасеньемь послѣдовахоми҃ : се и пише-
ми҃· къ послушашѣиши на пользоу· вѣ бо моу-
жь съмѣреномоудрѣ· мнлостнѣтъ· вѣздръжьлн-
вѣ· дѣвѣствѣнѣ· млѣуалнѣтъ· не гнѣвѣлнѣтъ· држ-
голіюбнѣтъ· ницеліюбнѣтъ· м'ногъ же нами҃ уюдѣнѣ
и съ моужь пользоу твораше· не тѣк'мо вндѣми҃ оу-
чѣ· нѣ же нами҃ѣти м'ногѣ к'ниги҃ пауче вѣсѣхѣ
сжшннхѣ· вѣ александри҃и в'сею волеѣж подаваѣ
хотѣшннми҃· вѣ же и не съвнрѣлнѣтъ· вѣ в'семь бо
домоу҃ иго· нного не вѣ вндѣти тѣуни҃ж к'ниги҃· и
прѣстолѣ и одрѣ· и трапезоу· ианкоже вѣ в'сѣкомѣ
улікоу вѣходѣти· и вѣпрашати іаже на пользоу· и
проунтати· по в'сѣмъ же дѣни вѣхожаше къ немоу·
вѣ истинноу же николиже вѣлѣзѣтъ· не обрѣтохѣ н-
ли уѣтоуѣца· или о жндохѣ съпнсоуѣжѣца· м'ного
бо равѣньство нмѣше іеже обрѣшати жндовѣ къ
истинѣ· тѣмь м'ногашѣдѣ поуѣца ма нѣ къ кѣ-
ми҃ жндоми҃· да ѿ к'ниги҃ съ н'нмь съпѣрю сѣ· понѣ-
же не скоро прѣходѣти немоу нз домоу҃ своего :—

∴ слово· ·с· ·м· ·н· :—

Къ сѣмоу ꙗкоу козмиѣ сѣлоастникоу· придохомъ оди-
ноиѣ· и нѣмѣ м'ного дръзновеиіе къ нѣмоу· рѣ-
хъ ѣмоу сѣтвори лиубѣвь колнко лѣтъ нмате бе-
змлѣвьствоуѣще сѣде· млѣуащю же и не ѡвѣ-
щаѣщю ннѣсоже· пакы рѣхъ ѣмоу ꙗко ради
рыци ми· мало же помлѣуавъ реуе ми· нмамы
·л· лѣтъ и три· азъ же слышавъ прославихъ ба :—

·сѣмѣ· Иногда пакы пришьдъ къ нѣмоу въпросихъ ѣго
ꙗко· сѣтвори сѣверьшеноу лиубѣвь· вѣды іако
польза дшѣвнѣыа дѣла въпрашаѣ тѣ· рыци
ми въ толнцѣхъ лѣтѣхъ безмѣлѣвнн· и въздръ-
жаннн ѣто несправнсте· онъ же въздѣхноу велѣ-
ми ѡ глоубннѣы сѣрѣца· реуе къ м'нѣ ѣто хоцетъ
вѣльць ѣлкоу оуправити· и елма въ своѣмъ до-
моу сѣда· азъ же пакы молѣхъ и ꙗко· ꙗко ради
повѣжь ми и сѣтвори ми пользоу· тогда м'ного
ноуженъ ѡ мене реуе ми· простн ма іако вѣмь·
три си несправнхъ· ѣже не смѣятн сѣ· ни клѣтн
сѣ· ни лѣгатн· :— слово· ·сѣн· :—

Бѣ нѣк'то ѡшьльць сѣтѣо нердана· нменемъ ѡе-

120a

доръ каженнкъ· семоу ноужа вѣ· потрѣбѣты дѣла
нѣкоа· възити въ константинѣ градѣ· и вѣлѣзѣ-
шю имоу въ корабль· и замоудѣвѣшю кораблю въ
поуѣннѣ· скоудота бысть при водѣ· и въ м'нозѣ
оуѣннѣ и недоумѣннѣ бѣша корабльници·
и вѣсадьници· вѣставѣ же отъшьльць· и вѣздѣ-
вѣ ржцѣ на нѣо кѣ бѣ· спсаищааго ѿ сѣмьр'тн
дѣша наша· и сѣтворивѣ млтѣвѣ прѣкрѣсти мо-
ре знаменнѣмъ крѣстѣнѣмъ· гла корабльни-
комѣ· блнѣ бѣ· поурѣпѣте воды елико вѣ и трѣ-
бѣ· и наплъннша вѣса сѣсоудѣты своа· ѿ мора сла-
дѣкѣты воды и вѣси прославнша бѣ· :—

·сѣна· **И**вѣва григорни повѣда намѣ ѿшьльць гла· тако сѣ-
хода отъ вѣзан'тнѣ· вѣлѣзохѣ въ корабль· вѣ-
лѣзе же и едннѣ скривонѣ сѣ женоѣ своѣ· хо-
та млтѣвоу сѣтворити въ сѣбѣмъ градѣ· вѣ же
наукнрѣ блговѣр'нѣ зѣло· и поста са м'ного-
пловоуѣемѣ же намѣ бес прѣестани· испнѣва-
хоу водоу отроци скривонѣ· пришьдѣше же въ
средѣ пжуннѣ недоста намѣ воды· и блхомѣ

ВЪ М'НОЗѢ ТОУЗѢ· Н БѢ ВНДѢТН УЮДО ЛЮТО ЖЕНТЫ
 Н ОТРОКЪ Н ДѢТН· ЖАЖДЕЖ НЗДЫХАЖЩА· Н ЛЕ-
 ЖАЩЕМЪ ТАКО МЪР'ТВОМЪ· СЪТВОРНВЪШЕМЪ ЖЕ
 НАМЪ ВЪ ТАКОН БѢДѢ ТРН ДНН· Н НЕ НМОУЩЕМЪ
 НАДЕЖДА ЖИВОТОУ· НЕ ТРЪПА ЖЕ СКРНВОНЪ СКРЬ-
 БН· НЗВЛѢУЕ МЕУЪ СВОИ ХОТѦ ОУВЕНТИ НАОУКЛН-
 РА Н КОРАБЛЬНИКЪ· ГЛѦШЕ БО ТАКО СИ СЖТЬ ВНИНЬ-
 НИ ПОГЫБЕНЖТИ НАМЪ· ПОНѢЖЕ НЕ НАПЛЪНИША
 ПОТРѢБЪ НАШНХЪ ВОДЪ· АЗЪ ЖЕ СКРНВОНА МОЛѦ-
 ХЪ ГЛѦ· НЕ СЪТВОРН СЕГО НЪ ПАУЕ МОЛНМЪ ГѦ НА-
 ШЕГО ІУ ХѦ· НСТНННААГО БѦ· ТВОРАЩАГО ВЕЛНКА-
 ІА Н УЮДНАІА· НМЪЖЕ НѢСТЬ УНСЛА· СЕ БО НАУКЛН-
 РЪ ТАКОЖЕ ВНДНШН ТРН ДЪНН НМАТЬ ПОСТОМЪ Н
 МЛТВОИЖ ОУПРАЖНАѦ СѦ· Н ОУМЛЪУАВЪШЮ СКРН-
 ВОНОУ· ВЪ УЕТВЪР'ТЪН ДНЬ ВЪ ШЕСТЪН УАСЪ ВЪСТА
 ВЪ НАУКЛНРЪ ВЕЛНКОМЪ ГЛАСОМЪ ВЪЗЪВА ГЛѦ· СЛА-
 ВА ТЕБѢ ХѢ БѢ НАШЪ· ТАКО УЮДНТИ СѦ НАМЪ ГЛАСЖ
 ЕГО· Н ГЛѦ КОРАБЛЬНИКОМЪ ННЗЪВѢСНТЕ АДРННЪ·
 Н ТАКО ПРОСТРѢША Ѧ· СЕ ОБЛАКЪ ПРИШЪДЪ ВРЪХОУ
 КОРАБЛѦ· ТОЛНКО ВОДЪ НАЛНІА· ДОНДЕЖЕ НАПЛЪНИ-

ХОМЪ ИГО НЪ ИДННЪ КЪЖЪДО НАСЪ ПРОТНВОУ СНАѢ
 СВОИИ ПРЪНАШАХОМЪ Н· ХОТѦЩЕ ДОНЕСТИ ГРАДА·
 НИИ ВЪ ВИТАЛЬНИЦѦ· ДА НЕ ВЪ ПОУСТЫИИ ОУМЬ-
 РЕТЬ· ЕЛЬМАЖЕ ОУНОША Ѡ НЕѢДЕННА· Н Ѡ ВЕЛНКА-
 ГО ОГНѦ Н БЕЗМЪРЪНАГО ТРОУДА· Н Ѡ СЛЪНЬУЪНАГО
 ЗНОѦ· ВЪЖДАДАВЪ СѦ ВЪСЪ РАСЛАВЪѢ· Н ХОТѦ ОУМРЕ-
 ТИ· НОШЕННА ЖЕ НЕ ХОТѦШЕ ОУЖЕ· ТО ЖЕ СЪВЪЩА-
 ХОМЪ СѦ· Н СЪ М'НОГАМИ СЛЪЗАМИ· ДА Н ОУЖЕ ОСТА-
 ВНИМЪ ВЪ ПОУСТЫИИ· ТИ ѠНДЕМЪ· ОБЛЮДАХО-
 МЪ СѦ Н МЪ ТОѦ ЖЕ СЪМЪРЪТИ ЖАДЪНЪѦ· ТАЧЕ ІА-
 КО ПОЛОЖИХОМЪ Н НА ПЪСЪЦЪѢ· ПЛАЧУЩЕ СѦ· Н РАЗЖ-
 МЪ НЪ ХОТѦЩЕМЪ ѠНТИ ИГО· Н НАУЖТЪ ЗАКАН-
 НАТИ НЪ ГЛА· ТАКО МИ БѦ НЖЕ ПРЕКЛОНИЛЪ НБСА·
 Н СЪННДЕ НА СПСЕННИЕ УЛУСКО· ТАКО ВЪ БѦ НЖЕ Н-
 МАТЬ СОУДТИИ ЖИВЪИМЪ Н МЪРЪТВЪИМЪ· НЕ МО-
 ЗЪТЕ МЕНЕ ЖИДОВНОМЪ ОСТАВИТИ НЕКРЪЩЕНА·
 СЪТВОРИТЕ СЪ МЪНОЮ МИЛОСТЬ Н КРЪСТИТЕ МѦ·
 ДА Н АЗЪ КРЪЩЕНЪ ѠНДОУ ОТЪ СЕѦ ЖИЗНИ· Н КЪ БѦЖ
 НДОУ· ОСМЪ ЖЕ НАСЪ ГЛА КЪ НЪМОУ ПО НЕТИИѢ БРА-
 ТЕ НЕДОСТОИНО ІЕ НАМЪ ТОГО СЪТВОРИТИ· НѢСТЬ

122a

во вѣхъ насѣхъ никогаже попа. се бо дѣло епископа и
поповско есть. к' томъ же и воды несть съде-
онъ же прѣбываше. тѣмъ же клатвами за-
кланна. и и болѣша ми того клатвами глѣ. не
лихнѣте мене такога дара бжнѣа кръстыанї.
мы же вельми недовѣдахомъ убо сътвори-
ти. трудолюбивын же братъ не бѣмъ подви-
жемъ. рече къ намъ въздвигните и. и простъ
поставльше съвлѣцѣте и. ти съ великомъ трудомъ
одѣва и простъ поставльше съвлѣкохо-
мъ и. филиппонъ же еже сѣ рече трудолюбивын.
грѣтъма овѣма възъмъ пѣтъка три-
шѣды въсыпа на главоу юмоу глѣ снѣ. кръ-
ститъ сѣ фѣодоръ. въ нма оца и сна и стго дха.
намъ же ѡвѣцаищемъ по комоужьдо а-
минъ. ти такоже гъ бѣхъ братнѣ. тако и-
сѣлн и хсѣ бѣ нашъ и мощна сътвори. такоже
въ себѣ не имѣти помощи неджжынъа ни хж-
ды. нъ въсь съдравъ и цѣлъ. и съ въсѣмъ подви-
заннѣмъ и роуманствомъ. проуеи сквозѣ

ПЖСТЫНЮ ТРЕУАШЕ СЪ НАМИН· ТАКО УОУДАЩЕМЪ СЪ
 НАМЪ· ТАКОМОУ ГАСНОУ ВЪСКОРЪ ПРЪМЪКНЕННЮ·
 СЛАВНТИ Н ХВАЛНТИ Б̄А· ПРИШЪДЪШЕ ЖЕ ВЪ АСКА-
 ЛОНЪ· СЪПОВЪДАХОМЪ СТОУМОУ ДНОННСИЖ· ЕП̄ПЖ
 ГРАДА ТОГО· ИЖЕ НЪ СЪ СЪЛОУУН НА ПОУТИ БРАТОУ
 ТОМОУ· ПРЪПОДОВЪНЪН ЖЕ ЕП̄ПЪ ВЕЛИН СЪ ПОУОУДИ ТОМОУ·
 Н АКО НСКРЪПНОУ ДНВН СЪ ТОМОУ ВЕЛЬМИ· Н ЦР̄КЪ-
 ВЪННКЪ СВОА СЪЗЪВАВЪ ВЕСЪДОВАШЕ СЪ НИМИН·
 БОУДЕТЬ ЛИ ЛЪПО КРЪСТНТИ СЪ ТОМОУ НЖЕ ТО СЪ-
 Е ПЪСЪКЪМЪ КРЪСТНАЪ НЛИ НИ· ТИ ОВН ГЛАХОУ О-
 ТЪ НИХЪ· ЛЪПО И КРЪЩЕННЕМЪ ТО ДРЪЖАТИ ОУЖЕ·
 НИМЪЖЕ Н УЮДО СЪ ИСТЬ ПРЪСЛАВНО СЪТВОРИЛО О
 НЕМЪ· А ДРОУЗНИ ГЛАХОУ· НЪ ТОГО ПОДОБА КРЪЩЕННЕМЪ
 ДРЪЖАТИ· НИМЪЖЕ БОГОСЛОВЪЦЪ ГРИГОРИН· ВСЪА НА-
 МЪ ПОУНТАИЕТЪ КРЪЩЕННІА· КРЪСТН РЕКЪ МОУСНИ-
 НЪ ВЪ ВОДЪ· Н ПРЪДЪ СНИМЪ ЖЕ ОБЛАКЪМЪ Н МОРЕМЪ·
 КРЪСТН НОАНЪ· НЕ ЕЩЕ ЖЕ ЖИДОВЪСКЪ· НЪ ДХ̄ОМЪ СЪ-
 ВРЪШЕННІЕ ВЪДЪ· Н ЧЕТВЪРТОЕ КРЪЩЕННІЕ ИЖЕ МОУ-
 ЧЕННІЕМЪ Н КРЪВНИЖ· ВЪДЪ Н ПАТОНЕ СЛЪЗАМИ· ДА
 КЪНИМЪ СЪ ИСТЬ КРЪСТНАЪ ОТЪ ТЪХЪ· ДА ИМОУ